

06.2 Σπίτι μας είναι η γη

Τα είδη του γραπτού λόγου

Ο γραπτός λόγος περιλαμβάνει τόσα είδη κειμένων όσα και εκείνα που θέλει να επικοινωνήσει ο κάθε συγγραφέας με τους αναγνώστες του.

Αναφορικός Λόγος

Στον αναφορικό λόγο παρουσιάζονται πρόσωπα, πράγματα, γεγονότα και καταστάσεις

Διήγηση

Διήγηση ή Αφήγηση (Στον γραπτό λόγο) είναι η εξιστόρηση ενός γεγονότος ή μιας σειράς γεγονότων που είτε συνέβησαν είτε προέκυψαν από τη φαντασία του / της συγγραφέα.

Αφηγηματικά κείμενα είναι τα παραμύθια, οι θρύλοι, οι παραδόσεις, διηγήματα, μυθιστορήματα κ.λπ.

Περιγραφή

Περιγραφή είναι λεπτομερειακή απόδοση με προφορικό ή γραπτό λόγο της εικόνας ενός προσώπου, ζώου, κτίσματος ή κάθε αντικειμένου που μας έκανε θετική ή αρνητική εντύπωση.

Κατευθυντικός Λόγος

Στα κείμενα που περιέχουν οδηγίες και επιχειρήματα προσπαθώ να οδηγήσω τον αναγνώστη σε μια ορισμένη ενέργεια ή συμπεριφορά.

Επιχειρηματολογικά Κείμενα

Επιχειρηματολογικά είναι τα κείμενα που περιέχουν θετικά ή αρνητικά επιχειρήματα του συγγραφέα ή άλλου προσώπου για ένα θέμα που απασχολεί την κοινωνία ή μικρότερες ομάδες ανθρώπων.

Κείμενα Οδηγιών

Τα κείμενα οδηγιών μας κατευθύνουν για το πώς θα κάνουμε π.χ. ένα φαγητό ή πώς θα συναρμολογήσουμε ένα έπιπλο ή πώς θα χειριστούμε μια συσκευή κ.λπ.

Κείμενο επιχειρημάτων

Κείμενο επιχειρημάτων ή επιχειρηματολογικό κείμενο λέγεται το κείμενο στο οποίο παρουσιάζω την άποψή μου, τη γνώμη μου (θετική ή αρνητική) για κάποιο συγκεκριμένο ζήτημα και επιδιώκω να πείσω τον αναγνώστη για την ορθότητα της άποψής μου με λογικά επιχειρήματα.

Για να συνθέσουμε ένα κείμενο με επιχειρήματα χρησιμοποιούμε:

- ενεστώτα
- αιτιολογικές προτάσεις.

Επίσης, εκθέτουμε τα επιχειρήματα στη λογική τους σειρά.

Η άποψη

Αρχικά αναφέρω ποιο είναι το θέμα που μας απασχολεί και παρουσιάζω την άποψή μου, τη θέση μας πάνω στο συγκεκριμένο ζήτημα χρησιμοποιώντας φράσεις όπως: *Πιστεύω πως/ότι ... Νομίζω πως/ότι ... Θεωρώ πως/ότι ... Η άποψή μου είναι πως/ότι... Η γνώμη μου είναι πως/ότι ... Έχω την άποψη πως/ότι ... Έχω τη γνώμη πως/ότι ... / Κατά τη γνώμη μου ... Μου φαίνεται πως/ότι ...*

Επιχειρήματα

Στη συνέχεια παραθέτω ένα - ένα τα επιχειρήματά μου, παρουσιάζω δηλαδή τους συλλογισμούς μου με τους οποίους θα υποστηρίξω την άποψή μου. Για να παρουσιάσω ολοκληρωμένα τους συλλογισμούς μου φροντίζω κάθε φορά να τους αιτιολογώ με τις κατάλληλες αιτιολογικές προτάσεις (*γιατί, αφού, επειδή, διότι, καθώς...*)

Για να ενισχύσω τα επιχειρήματά μου μπορώ να προσθέσω :

- Σχετικά παραδείγματα
- Απόψεις άλλων προσώπων με κύρος ή επιστημόνων.

Στο ίδιο πλαίσιο χρησιμοποιώ παράλληλα και φράσεις που δηλώνουν τα συναισθήματά μου ή με τις οποίες προσπαθώ να προκαλέσω κάποια ανάλογα με τα δικά μου συναισθήματα στον αναγνώστη.

Συμπέρασμα

Καταλήγω σε ένα αιτιολογημένο και λογικό συμπέρασμα.

Μπορώ να χρησιμοποιήσω φράσεις όπως: *Επομένως... Άρα... Συμπεραίνουμε ότι ... Καταλήγουμε στο συμπέρασμα πως ... Συμπερασματικά προκύπτει ότι ... Γι' αυτό ... Έτσι ...*

Αιτιολογικές προτάσεις

Αιτιολογικές είναι οι δευτερεύουσες (ή αλλιώς εξαρτημένες) προτάσεις που δείχνουν την αιτία, τον λόγο, δηλαδή, για τον οποίο γίνεται αυτό που δηλώνεται στην πρόταση που προσδιορίζουν και συνήθως είναι κύρια ή ανεξάρτητη πρόταση.

Οι αιτιολογικές προτάσεις εισάγονται με τους αιτιολογικούς συνδέσμους (π.χ. γιατί, επειδή, διότι, βλ. ενότητα 14.1 Β). Τις χρησιμοποιούμε όταν θέλουμε να επιχειρηματολογήσουμε για κάτι (βλ. ενότητα 2.1).

(Οι παραπομπές αναφέρονται στο Βιβλίο Γραμματικής)